

Zilele finale

Sabat după-amiază

De memorat:

„Atunci se va vedea Fiul omului venind pe nori cu mare putere și cu slavă. Atunci va trimite pe îngerii Săi și va aduna pe cei aleși din cele patru vânturi, de la marginea pământului până la marginea cerului.” (Marcu 13:26,27).

Studiul din această săptămână începe cu o secvență scurtă de la sfârșitul capitolului 12 din Marcu, unde Domnul Isus face o declarație profundă cu privire la gestul mărunț al unei văduve. Cea mai mare parte a acestui studiu vizează însă Marcu 13, o profeție tulburătoare despre soarta templului din Ierusalim și nu numai. Acest capitol, împreună cu paralele sale din Matei 24 și Luca 21, vorbește despre căderea Ierusalimului și despre evenimentele de după, până la sfârșitul lumii.

Marcu 13 arată foarte clar că profeția se întinde din zilele profetului, adică ale lui Isus, până la vremea sfârșitului, a doua Sa venire. Aplicăm ceea ce cunoaștem drept „interpretarea istoricistă a profețiilor privitoare la zilele sfârșitului”, spre deosebire de încercarea de a plasa aceste profeții în trecut sau într-un viitor foarte îndepărtat.

Asemenea multor altor învățături ale lui Isus din Marcu, mesajul Domnului vine ca răspuns la o întrebare sau la o nelămurire din partea ucenicilor. Astfel Isus are ocazia de a transmite învățături esențiale pentru viața și experiența creștină. Isus nu doar prezice viitorul, ci și îi învață pe ucenicii Săi, atât din zilele acelea, cât și din prezent, cum să se pregătească pentru încercările viitoare.

Duminică, 1 septembrie

Doi bănuți în dar pentru Domnul

1. Citește Marcu 12:41-44. Cât a dăruit văduva și ce a avut Isus de spus în această privință?

Marcu 12:41-44

⁴¹ Isus ședea jos în fața vistieriei Templului și Se uita cum arunca norodul bani în vistierie. Mulți, care erau bogați, aruncau mult.

⁴² A venit și o văduvă săracă și a aruncat doi bănuți, care fac un gologan.

⁴³ Atunci Isus a chemat pe ucenicii Săi și le-a zis: „Adevărat vă spun că această văduvă săracă a dat mai mult decât toți cei ce au aruncat în vistierie;

⁴⁴ **căci toți ceilalți au aruncat din prisosul lor, dar ea, din sărăcia ei, a aruncat tot ce avea, tot ce-i mai rămăsese ca să trăiască.”**

Templul din Ierusalim era o structură incredibil de frumoasă. Muntele Templului domina cetatea, iar pietrele masive din care era alcătuită construcția constituie o minune până în ziua de astăzi, unele cântărind sute de tone. Refacerea și extinderea templului au început sub Irod cel Mare, în jurul anului 20 î.H., dar construcția și decorarea structurii au continuat până în anii 60 d.H.

Mulți oameni aduceau daruri valoroase și le depuneau în cele 13 cufere situate în Curtea Femeilor, aproape de templu. Acolo stătea Isus când a văzut o femeie apropiindu-se și aruncând înăuntru două *lepta*. Acesta ar fi echivalentul a 1/32 dintr-un *dinar*, salariul normal al unui zilier. Prin urmare, darul femeii era destul de mic.

Isus însă a fost impresionat de darul ei. Mulți bogați dăruiau sume mari, dar Isus nu a comentat nimic cu privire la ele în timp ce erau depuse în cufere. Dar darul acestei femei a generat laudă din partea Domnului. El declară că aceasta a dăruit mai mult decât toți ceilalți. Cum este posibil? Isus afirmă că ei au dăruit din surplusul lor, dar ea, din sărăcia ei. Ei mai aveau mult, dar ea a dat tot ce mai avea ca să trăiască. Acest lucru face din darul ei un dar extravagant, deși valoarea lui monetară era mică.

Această secvență conține o lecție profundă despre administrarea resurselor. Dăruirea pentru cauza lui Dumnezeu nu depinde de acțiunile conducătorilor, pentru a fi validă. Conducerea religioasă a templului era coruptă, dar Isus nu a certificat oprirea dăruirii din această cauză. Dacă au existat vreodată conducători religioși corupți (Caiafa? Ana?), cei din vremea aceea au fost printre cei mai corupți. Iar Isus știa lucrul acesta.

Este adevărat că liderii au responsabilitatea sfântă de a folosi resursele după voia lui Dumnezeu, dar chiar dacă ei nu se achită de această responsabilitate, cei care dăruiesc pentru cauza lui Dumnezeu sunt în continuare binecuvântați prin dăruirea lor, așa cum a fost această femeie.

Pe de altă parte, a nu mai aduce zecimea și darurile atunci când conducătorii fac ceva inadecvat înseamnă a dăruii în funcție de acțiunile conducătorilor, nu în semn de recunoștință față de Dumnezeu. Oricât de tentant ar fi să acționăm așa, lucrul acesta este greșit.

Ce ar trebui să ne învețe această relatare despre importanța corectitudinii cu ceea ce oferim pentru lucrarea Domnului?

Nu va rămâne piatră pe piatră

2. Citește Marcu 13:1-13. Cum au reacționat ucenicii la afirmația lui Isus despre templu și ce înseamnă răspunsul dat de Isus?

Marcu 13:1-13

- ¹ Când a ieșit Isus din Templu, unul din ucenicii Lui I-a zis: „Învățătorule, uită-Te ce pietre și ce zidiri!”
- ² Isus i-a răspuns: „Vezi tu aceste zidiri mari? Nu va rămâne aici piatră pe piatră care să nu fie dărâmată.”
- ³ Apoi a șezut pe Muntele Măslinilor în fața Templului. Și Petru, Iacov, Ioan și Andrei L-au întrebat deoparte:
- ⁴ „Spune-ne când se vor întâmpla aceste lucruri și care va fi semnul când se vor împlini toate aceste lucruri?”
- ⁵ Isus a început atunci să le spună: „Băgați de seamă să nu vă înșele cineva.
- ⁶ Fiindcă vor veni mulți în Numele Meu și vor zice: „Eu sunt Hristosul!” Și vor înșela pe mulți.
- ⁷ Când veți auzi despre războaie și vești de războaie, să nu vă înspăimântați, căci lucrurile acestea trebuie să se întâmple. Dar încă nu va fi sfârșitul.
- ⁸ Un neam se va scula împotriva altui neam, și o împărăție împotriva altei împărății; pe alocuri vor fi cutremure de pământ, foamete și tulburări. Aceste lucruri vor fi începutul durerilor.
- ⁹ Luați seama la voi înșivă. Au să vă dea pe mâna soboarelor judecătorești și veți fi bătuți în sinagogi; din pricina Mea veți fi duși înaintea dregătorilor și înaintea împăraților, pentru ca să le slujiți de mărturie.
- ¹⁰ Mai întâi trebuie ca Evanghelia să fie propovăduită tuturor neamurilor.
- ¹¹ Când vă vor duce să vă dea în mâinile lor, să nu vă îngrijorați mai dinainte cu privire la cele ce veți vorbi, ci să vorbiți orice vi se va da să vorbiți în ceasul acela; căci nu voi veți vorbi, ci Duhul Sfânt.
- ¹² Fratele va da la moarte pe fratele său, și tatăl pe copilul lui; copiii se vor scula împotriva părinților lor și-i vor omorî.
- ¹³ Veți fi urâți de toți pentru Numele Meu; dar cine va răbda până la sfârșit va fi mântuit.

După cum am notat, clădirea templului era o structură cu adevărat uimitoare. Josephus notează că Porticul Regal, în partea de sud a complexului, avea 162 de stâlpi, fiecare dintre aceștia putând fi cuprins de trei oameni ținându-se mână (*Antichități iudaice*, 15.11.5 §§413–414). Isus spune că *totul va fi dărâmat*. O astfel de profeție cu privire la această construcție incredibilă i-ar fi putut părea oricui sfârșitul lumii.

„Când lui Isus I s-a atras atenția asupra măreției templului, ce gânduri neexprimate trebuie să fi avut Cel Respins! Într-adevăr, priveliștea era frumoasă, dar El a zis cu tristețe: Da, văd. Zidurile sunt cu adevărat magnifice. Voi arătați la zidurile acestea care aparent sunt indestructibile; dar ascultați cuvintele Mele: Vine ziua când «nu va rămâne aici piatră pe piatră, care să nu fie dărmată»” (Ellen G. White, *Hristos, Lumina lumii/Viața lui Isus*, p. 627).

Ucenicii vor să știe când se va împlini această prezicere făcută de Isus. Prin urmare, în Marcu 13:4, un mic grup, Petru, Iacov, Ioan și Andrei, Îl întreabă cu privire la ziua aceea. Vor să știe când se vor întâmpla aceste lucruri și care va fi semnul că sunt pe cale să se întâmple.

Ceea ce uimește în Marcu 13:5-13 este că Isus Își petrece majoritatea timpului nu descriind căderea Ierusalimului, ci avertizându-i pe ucenici cu privire la ceea ce îi așteaptă în lucrarea lor de întemeiere a bisericii creștine timpurii. Și nu sună ca și cum va fi ușor.

De fapt, vor fi persecutați, judecați, iar unii vor fi uciși. Dar Domnul afirmă că toate acestea nu înseamnă că a sosit timpul. Nu trebuie să se lase înșelați de evenimente tulburătoare. Mai mult, Duhul Sfânt le va da cuvintele pe care să le rostească la vremea potrivită, chiar și atunci când familia și prietenii îi vor părăsi.

Ideea de bază din aceste cuvinte introductive din profeția lui Isus este că poporul lui Dumnezeu nu trebuie să se teamă de tumult și de încercări. Trebuie să fie vigilent, pentru că Duhul lui Dumnezeu le va da tuturor putere să treacă prin necazuri.

Tu ai avut parte de dificultăți pentru că L-ai urmat pe Isus? Dacă nu ai avut parte de niciuna, oare nu ar trebui să te întrebi dacă Îl urmezi cu adevărat?

Marți, 3 septembrie

Urâciunea pustiirii

3. Citește Marcu 13:14-18. Ce indiciu ne oferă Domnul Isus ca să înțelegem ce este „urâciunea pustiirii”?

Marcu 13:14-18

¹⁴ Când veți vedea „urâciunea pustiirii” stând acolo unde nu se cade să fie – cine citește să înțeleagă – atunci cei ce vor fi în Iudeea să fugă la munți.

¹⁵ Cine va fi pe acoperișul casei să nu se coboare și să nu intre în casă ca să-și ia ceva din ea.

¹⁶ Și cine va fi la câmp să nu se întoarcă înapoi ca să-și ia haina.

¹⁷ Vai de femeile care vor fi însărcinate și de cele ce vor da țâță în zilele acelea!

¹⁸ Rugați-vă ca lucrurile acestea să nu se întâmple iarna.

Isus ajunge la ideea centrală despre căderea Ierusalimului, în Marcu 13:14. El face referire la „urâciunea pustiirii” („reprezentantul oribilei distrugerii” [BVA]). Domnul spune că cititorul ar trebui să înțeleagă. Prin aceste cuvinte, Isus îi îndreaptă pe ucenici spre cartea lui Daniel. Această terminologie apare în Daniel 9:27; 11:31 și 12:11, cu o paralelă în Daniel 8:13.

4. Citește Daniel 9:26,27. Cine este „Unsul” și cine este „domn[ul] care va veni”?

Daniel 9:26,27

²⁶ După aceste șaizeci și două de săptămâni, Unsul va fi stârpit, și nu va avea nimic. Poporul unui domn care va veni va nimici cetatea și Sfântul Locaș, și sfârșitul lui va fi ca printr-un potop; este hotărât că războiul va ține până la sfârșit, și împreună cu el, și pustiirile.

²⁷ El va face un legământ trainic cu mulți timp de o săptămână, dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa și darul de mâncare, și pe aripa urâciunilor idolești va veni unul care pustiște, până va cădea asupra celui pustiit prăpădul hotărât.”

„Unsul” din Daniel 9:26 este cuvântul ebraic *māšiah*, în română Mesia. Un studiu atent asupra pasajului din Daniel 9:24-27 arată clar că acest uns înseamnă venirea lui Isus Hristos.

Dar cine este „domn[ul] care va veni”, care aduce pustiirea cetății Ierusalim? Cetatea a fost distrusă de generalul roman Titus. Prin urmare, pare logic ca el să fie „domn[ul] care va veni”, la care se face referire în Daniel 9:26,27. Cele două personaje au legătură unul cu altul pentru că modul în care Mesia a fost tratat a hotărât soarta cetății.

Ce sau cine este însă această „urâciune a pustiirii” (sau „oribila distrugere” [BVA]) despre care vorbește Isus, cu trimitere la Daniel? Din nefericire, mulți cercetători cred că termenul „urâciune/distrugere” face referire la profanarea templului de către Antioh Epifanul în secolul al II-lea î.H. Însă acest lucru nu cadrează. Isus descrie „urâciunea pustiirii”/„oribila distrugere” ca pe ceva care are loc după timpul petrecut de El pe pământ, prin urmare nu ar putea face referire la ceva ce s-a întâmplat cu două secole înainte de misiunea Lui pământească.

În schimb, „urâciunea” se referă cel mai probabil la arborarea stindardelor romane păgâne în Israel în timpul asediului Ierusalimului de la sfârșitul anilor 60 d.H. Acesta a fost semnul pentru creștini să fugă, lucru pe care l-au și făcut.

Întocmai cum a prezis Domnul Isus, Ierusalimul a căzut. Cât de mult te încrezi în El, în Biblie și în toate prezicerile ei?

Miercuri, 4 septembrie

„Un necaz așa de mare”

5. Citește Marcu 13:19. La ce se referă acest verset?

Marcu 13:19

¹⁹ Pentru că în zilele acelea va fi un necaz așa de mare cum n-a fost de la începutul lumii pe care a făcut-o Dumnezeu până azi, și cum nici nu va mai fi vreodată.

Marcu 13:14, cu referirea la urâciunea pustiirii, este nucleul întregului capitol, totul gravitează în jurul acestui element (vezi studiul de marți). Marcu 13:19 marchează un punct de tranziție. Face referire la un „necaz [...] mare”/„dezastru [...] mare” (BVA) așa cum nu a mai fost de la crearea lumii. Lucrul acesta prevestește o persecuție și mai mare sau și mai extinsă decât cea de la căderea Ierusalimului. În plus, în Marcu 13:19 se trece la timpul viitor, făcându-se trimitere la evenimente situate mai departe în timp de vremea lui Isus.

La fel cum Marcu 13:14 evocă profeția din Daniel 9, aici, în Marcu 13:19-23, marea persecuție descrisă evocă profețiile din Daniel 7 și 8, unde puterea cornului mic persecută poporul lui Dumnezeu timp de „o vreme, două vremuri și o jumătate de vreme” (Daniel 7:25). Această perioadă profetică de 1.260 de zile este egală cu 1.260 de ani propriu-ziși (Numeri 14:34; Ezechiel 4:6) și s-a întins din 538 d.H. până în 1798 d.H., când Napoleon și-a trimis generalul să îl ia pe papă prizonier. În acest răstimp de 1.260 de ani, puterea cornului mic îi persecutase și îi ucisese pe cei care nu erau de acord cu sistemul ei de guvernare bisericească.

6. Citește Marcu 13:20-23. Ce speranță oferă Dumnezeu poporului Său pentru perioada de persecuție și ce avertizare transmite în legătură cu finalul persecuției?

Marcu 13:20-23

²⁰ Și dacă n-ar fi scurtat Domnul zilele acelea, nimeni n-ar scăpa; dar le-a scurtat din pricina celor aleși.

²¹ Dacă vă va zice cineva atunci: „Iată, Hristosul este aici” sau: „Iată-L acolo”, să nu-l credeți.

²² Căci se vor scula hristoși mincinoși și proroci mincinoși. Ei vor face semne și minuni, ca să înșele, dacă ar fi cu putință, și pe cei aleși.

²³ Păziți-vă, iată că vi le-am spus toate dinainte.

Marcu 13:20 vorbește despre persecuția scurtată de dragul poporului lui Dumnezeu. Din punct de vedere istoric, focul persecuției s-a diminuat după Reforma protestantă, scurtând perioada de suferință. Pe măsură ce puterea cornului mic a scăzut, tot mai mulți oameni s-au alăturat reformelor. Dar puterea cornului mic avea să se ridice iarăși, după cum indică profeția din Apocalipsa 13.

În Marcu 13:21-23, Isus avertizează cu privire la o altă amenințare, cea a prorocilor mincinoși și a hristoșilor mincinoși, care se vor ridica înainte de întoarcerea Lui. Isus Își avertizează urmașii să se ferească de ei.

Chiar dacă mișcarea Lui de-abia începuse atunci când a rostit avertizarea cu privire la hristoșii mincinoși, Isus a putut face o prezicere care s-a adeverit (chiar și astăzi există oameni care pretind că sunt Isus). Cum ar trebui ca această predicție să ne sporească încrederea în Cuvântul lui Dumnezeu?

Joi, 5 septembrie

Venirea Fiului omului

7. Citește Marcu 13:24-32. Ce mare eveniment este descris aici?

Marcu 13:24-32

²⁴ Dar, în zilele acelea, după necazul acesta, soarele se va întuneca, luna nu-și va mai da lumina ei,

²⁵ stelele vor cădea din cer și puterile care sunt în ceruri vor fi clătinate.

²⁶ Atunci se va vedea Fiul omului venind pe nori cu mare putere și cu slavă.

²⁷ Atunci va trimite pe îngerii Săi și va aduna pe cei aleși din cele patru vânturi, de la marginea pământului până la marginea cerului.

²⁸ Luați învățătură de la smochin prin pilda lui. Când mlădița lui se face fragedă și înfrunzește, știți că vara este aproape.

²⁹ Tot așa, când veți vedea aceste lucruri împlinindu-se, să știți că Fiul omului este aproape, este chiar la ușă.

³⁰ Adevărat vă spun că nu va trece neamul acesta până nu se vor împlini toate aceste lucruri.

³¹ Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

³² Cât despre ziua aceea sau ceasul acela, nu știe nimeni, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl.

Nu este altceva decât revenirea lui Isus în slavă, precedată de semne la soare, lună și stele. Noul Testament este plin de profeții care fac trimitere la acest minunat eveniment. Apostolul Pavel îl descrie în detaliu în 1 Tesaloniceni 4:13-18, unde vorbește despre cei care au adormit în Hristos

și care sunt înviați și reuiniți cu sfinții vii pentru a-L întâlni pe Domnul Hristos în atmosferă. În 1 Corinteni 15, apostolul prezintă detaliat realitatea învierii, care are loc la întoarcerea lui Hristos.

Petru descrie și el marea zi, în 2 Petru 3:3-13, explicând că Domnul nu întârzie cu împlinirea făgăduinței Lui, ci dorește ca toți oamenii să vină la pocăință. Și Apocalipsa are descrieri vii ale revenirii lui Hristos (vezi Apocalipsa 1:7; 6:12-17; 14:14-20 și 19:11-21). Învățătura constantă a Noului Testament este că revenirea lui Hristos este personală, literală, vizibilă și audibilă. Oricine Îl va vedea atunci când va veni.

Ce vrea însă Domnul să spună prin „neamul acesta” și „ziua aceea” sau „ceasul acela”? Aceste cuvinte i-au tulburat pe mulți oameni, pentru că evident generația căreia i Se adresa Domnul Isus a murit demult.

S-au sugerat mai multe soluții la acest pasaj. Unii afirmă că substantivul „neam” poate face referire la un grup etnic, în acest caz, la evrei. Adică, etnia evreiască nu avea să piară înainte de întoarcerea lui Isus. O altă soluție este interpretarea că generația de oameni care vede toate semnele împlinite este cea care nu va trece/nu va muri înainte de revenirea lui Hristos.

Dar o soluție mai simplă este să observăm că în Marcu 13:30 Isus folosește cuvântul „acesta”, ca în „neamul acesta”, iar în Marcu 13:32 cuvântul „aceea”/„acela”, ca în „ziua aceea, sau ceasul acela”. În Marcu 13, cuvântul „acesta” (*houtos, hautē, touto*) apare mai mult în versetele 1-13, care culminează cu distrugerea Ierusalimului. Cuvântul „aceea”/„acela” caracterizează ultima parte a capitolului.

Prin urmare, formularea „neamul acesta” face referire, cel mai probabil, la generația din primul secol, care a văzut distrugerea Ierusalimului, conform cu Marcu 13:30. Dar Marcu 13:32 face referire la a doua venire a lui Hristos, care va avea loc în viitor și care era mai departe în timp de primul secol. În consecință, Marcu 13:32 folosește cuvântul „aceea”/„acela” pentru a vorbi despre evenimente mai îndepărtate de primul secol.

Vineri, 6 septembrie

Un gând de încheiere

Suplimentar: Ellen G. White, *Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus*, cap. 69

În lume se întâmplă multe lucruri care sunt foarte tulburătoare. Oamenii sunt speriați cu adevărat de ceea ce se întâmplă. Ce facem noi, ca adventiști de ziua a șaptea, care avem un fel de „informații din interior” cu privire la aceste evenimente, pentru a le insufla oamenilor speranța pe care o avem în Isus și în promisiunea venirii Sale?

„Pentru că nu știm timpul exact al venirii Lui, ni se dă sfatul să veghem. [...] Aceia care așteaptă venirea Domnului nu lenevesc. Așteptarea venirii lui Hristos are ca scop să-i facă pe oameni să se teamă de Domnul și de judecățile Lui asupra neascultării, precum și să le deschidă ochii față de marele păcat de a respinge ofertele Sale de milă. Aceia care sunt vigilenți în privința venirii Domnului își curăță sufletul prin ascultare de adevăr și îmbină vigilența cu o activitate intensă. Pentru că știu că Domnul este la ușă, zelul lor este înviorat și ei colaborează cu ființele cerești în lucrarea de salvare de suflete. Aceștia sunt slujitorii credincioși și înțelepți care le dau celor din casa Domnului «partea lor de hrană la vremea potrivită» (Luca 12:42). Ei rostesc adevărul care este în mod deosebit aplicabil în această perioadă. După cum Enoh, Noe, Avraam și Moise au vestit adevărul, fiecare pentru vremea lui, tot așa slujitorii lui Hristos rostesc acum o avertizare deosebită pentru generația lor” (Ellen G. White, *Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus*, p. 634).

Studiu zilnic

Biblia: Matei 26 – Marcu 4;

Cine și când „a plâns cu amar”?

Cine a suferit mult în vis din pricina neprihănitului Isus?

Între ce ore s-a făcut întuneric peste toată țara?

Cum reacționau duhurile necurate când Îl vedeau pe Isus?

Ellen G. White, Divina vindecare, cap. „Ajutor în viețuirea zilnică”, subcap. „Planuri pentru viitor” la final

Care este cea mai bună pregătire pentru încercările zilei de mâine?